

מילין יקרין נהרות אור ועובדין טבין ממעיין החיים נהדין לשעה ולדורות

משולחנא דמלכא

של רבנו הגדול רבן של ישראל
הרב"ק מרן הגה"ק הגאב"ד זצוקללה"ה זיע"א
מרא דארעא קדישא - בעל "שערי טוביה"

פרשת נצבים וילך תשפ"ו

פרשת השבוע

ולזה אמרו בשניהם, הן על הכותב ספר תורה והן על המלמד את בן בנו תורה, שהם כאילו קיבלו התורה מהר סיני, כי בפעולותיהם המה מבטיחים את המשכת התורה שתתקיים מדור לדור, שזה תכלית קבלת התורה.

ויתר על כן נראה שטסירת התורה ולימודה עם בני ובני בני היא כתיבת ספר תורה ממש, כפי הנודע מהנאון בעל בית הלוי זצוק"ל בהקדמה לשו"ת שלו ובדרושים שם (דודש יח), שכמו שבתורה שבכתב מבואר בשו"ע (ארה סי טב ג) שהקלף שכותבים עליו ספר תורה אינו תשמש קדושה, אלא עצם הקדושה עצמה, דהקלף והכתב שכתוב בו שניהם יחד הם ספר תורה, כמו כן איש ישראל העוסק בתורה שבעל פה שאינה כותבה על קלף, הנה ראשו ומוחו הוא הקלף שעליו היא כתובה, על דרך הכתוב (משלי ג א) כתבם על לוח לבך, וממילא הינו קדוש בקדושת עצם התורה, בבחינת ישראל ואורייתא כולא חד הוא (מודק דג עג), א"כ נמצא שהמלמד את בנו וב"ב תורה הרי הוא כמו שכותב ספרי תורה ממש, כי כותב התורה על מוחם ולבם של דורותיו אחריו, שבוה הם מתקדשים הם מתקדשים בקדושת התורה עצמה, והדברים עמוקים. ונ"ל אשר בזה מובן מאוד מאמר חז"ל (ספרי כב:) כמה טפשי אינשי דקיימי מקמי ספר תורה ולא קיימי מקמי גברא רבה, כי תלמידי חכמים העוסקים בתורה הם עצמיות התורה, והם כמו ספר תורה חי, ממילא עדיף כבודם מכבוד ס"ת.

ולא רק תלמיד חכם, אלא כל איש ישראל הושווה במדת מה לספר תורה, כמבואר בגמ' (ספרי כה) העומד על המט בשעת יציאת נשמה חייב לקרוע, למה זה דומה לספר תורה שגורף שחייב לקרוע, וההסבר כנ"ל, כי ע"י לימוד התורה, כל חד וחד לפום שיעורין דיליה, הוא מתקדש בקדושת עצם התורה, כדוגמת ס"ת.

וכל זה יש להעמיס בדברי הכתוב, "ועתה כתבו לכם את השירה הזאת, היינו מצוה לכתוב ספרי תורה כדי שתתקיים התורה לעד ולא תשתכח מישראל ח"ו, ועל זה מבאר שכתבה זו היא בשתי אופנים, האחד ולמדה את בני ישראל היינו תורה שבכתב, ר"ל כתיבת ס"ת כפשוטו, והשני שימה בפיהם בגיטוריא זה תלמוד, ר"ל על ידי לימוד תורה שבע"פ עם הדורות הבאים, בזה נחשב ג"כ ככותב ספרי תורה, יען כי בשניהם מבטיחים את נצחיות התורה, למען תהיה לי השירה הזאת לעד בבני ישראל.

ועתה כתבו לכם את השירה הזאת ולמדה את בני ישראל שימה בפיהם למען תהיה לי השירה הזאת לעד בבני ישראל (לא, יט)

כתב בעל הטורים 'ולמדה את בני ישראל בגיטוריא הן תורה בכתב, 'שימה בפיהם' בגיטוריא זה תלמוד.

ונ"ל להרחיב ביאור הדברים, בהקדים מה שמצינו שני מאמרי חז"ל שדימו בהם את העושה מצוה למקבל התורה מהר סיני, (א) במס' מנחות (ב) אמר רב הלוקח ספר תורה מן השוק כחוטף מצוה מן השוק, כתבו מעלה עליו הכתוב כאילו קיבלו מהר סיני, (ב) במס' קידושין (ג) אמר רבי יהושע בן לוי כל המלמד את בן בנו תורה מעלה עליו הכתוב כאילו קיבלה מהר סיני, שנאמר (דברים ד ט) וחודעתם לבניך ולבני בניך וסמך ליה (שם, י) יום אשר עמדת לפני ה' אלקיך בחורב.

והעניין הוא, כי עיקר תכלית קבלת התורה היא להנחילה לדורות, כמו שאמר משה רבינו ע"ה לישראל (שם כט, יג-יד) ולא אתכם לבדכם אנכי כורת את הברית הזאת וגו', כי את אשר ישנו פה עמנו עומד היום וגו' ואת אשר איננו פה, וזו חובה המוטלת על כל דור ודור, להבטיח את מסירת התורה והמשך קיומה אצל הדור הבא, שלא תמוש מפיהם ומפי זרעם וזרע זרעם, ורק כאשר מטלאים חובה זו נשלמת קבלת התורה שלהם עצמם, משא"כ אם אין מנחילים התורה לזרעם אחריהם, חסר בקבלת התורה שלהם.

והמשך קיום התורה הוא בשתי פנים, (א) בכתב, באמצעות כתיבת ספרי תורה שיהיו מצויים ללמוד בהם, כמו שכתב **בחינוך** (מצוה תריג) כי בני אדם עושים הכל כפי מה שמצוי ומוכן להם, על כן ציונו ב"ה להיות לכא"א ספר תורה מוכן אצלו שיוכל לקרות בו תמיד, ולא יצטרך ללכת אחריו לבית חבירו, למען ילמד ליראה את ה', וידע וישיכיל במצוותיו היקרות והחמודות מזהב ומפז רב, עכ"ל, (ב) בעל פה, על ידי שמלמד התורה לבניו ובני בניו, ודואג ומשתדל שיהיו אף המה לומדי תורה ושומרי מצוותיה.

מצות הקהל

יניחו אותם לבדם בביתם, וזהו ששאלו אם אנשים באים ללמוד ונשים לשמוע טף למה באים, כלומר למה ציוה הכתוב להביאם, ועל זה מתרץ כדי ליתן שכר למביאייהם, ר"ל אף שטמילא היו באים, ציוה הכתוב להביאם, כדי שיהיה מצוה בהבאתם, ויקבלו על זה שכר. אכן עיקר סיבת הבאתם עדיין צריך ביאור, טף למה באים, אחרי שלא שייך בהם למען ישמעו ולמען ילמדו.

וכתב בזה רבינו **החתם סופר** זצ"ל בדרשותיו (שבת שובה דרוש כ), כי אפילו תינוקות שאינם מבינים כלל סופגים לנשמתם דברי קדושה ששומעים, גם בלי הבנה, והדברים עושים עליהם רושם עז להטותם לתורה, כדרך שמצינו בירושלמי (יבמות א, ב) שאמו של רבי יהושע בן חנניה הכניסה עריסתו לבית המדרש כדי שיכנס קול תורה לאזניו, שזה מסוגל שיהיה תלמיד חכם וצדיק לכשיגדל, [כמו שכתב **הרע"ב** ז"ל על דברי רבן יוחנן בן זכאי (אבות ב, ה) רבי יהושע בן חנניה אשרי יולדתו, שהיא גרמה לו שיהא חכם, שמיום שנולד לא הוציאה עריסתו מבית המדרש כדי שלא יכנסו באזניו אלא דברי תורה], ולכן ציוה תורה להביא אף את הטף שלא הגיעו לחינוך, כדי שישמעו ויכנסו באזניהם קול המולה של תורה, וע"ז ילמדו בעתיד כשיגדלו, ע"כ.

ולפי זה מה שאמרו שבאים רק ליתן שכר למביאייהם, היינו כי אף שזה עושה רושם על הילד, אין זה בבחינתו, ואין מגיע לו שכר על כך, רק הוריו שהביאוהו לקדושה זו מקבלים שכר. אבל בודאי יש בכך תועלת גדולה גם לתינוק עצמו כשיגדל.

ואפ"ל עוד שזהו באמת סוגת חז"ל ליתן שכר למביאייהם, הכוונה שע"י שיביאום ההורים בקטנותם יהיו תלמידי חכמים וצדיקים בגדלותם, ואין לך שכר גדול מזה.

ודברים אלו הטה תוכחת מוסר והתעוררות לכל אב ואם, להקפיד וליזהר עליהם מקטנותם שלא יראו וישמעו רק דברים שבקדושה, ולא דברים שבהיפך. ובפרט בדורנו יש לדקדק מאוד בכל דברי קריאה וראיה שמכניסים לבית, שלא יהיו בהם דברים היכולים להשפיע עליהם לרעה ח"ו, וכל שכן למנוע מהם כלי המשחת המקלקלים נפשותיהם רח"ל.

כתיב בפרשתנו הקהל את העם האנשים והנשים והטף וגו', וכתב **ברמב"ן** ז"ל ובניהם אשר לא ידעו ישמעו ולמדו הם הטף, כי ישמעו וישאלו, והאבות ירגילום ויחנכו אותם, כי אין הטף הזה יונקי שדים, אבל הם קטני השנים הקרובים להתחנך, וזה טעם ולמדו לידאה בעתיד, משא"כ למעלה אמר ילמדו ויראו, אבל רבותינו אמרו (חגיגה ג) האנשים באים ללמוד והנשים לשמוע, והטף למה בא, ליתן שכר למביאייהם, עכ"ל.

וכוננו כי מדברי הגמרא משמע שהטף הם קטני קטנים שלא הגיעו עדיין לחינוך, שאם לא כן מה הקשו טף למה בא, ולמה הוצרכו טעם ליתן שכר למביאייהם, ולא אמרו שבאים כדי לשמוע וללמוד ולהתחנך, אלא על כרחך מוכח מזה - כמו שכתב **מהרש"א** ז"ל בחידושי אגדות (שם) - שהטף הנזכרים בכתוב אינם הבנים המזכירים בפסוק שאחרי כן, אלא הבנים הם התינוקות שהגיעו לחינוך כדברי הרמב"ן, אבל הטף הם קטני קטנים שלא הגיעו לחינוך, ואינם בכלל שמיעה ולימוד, ולמה הם באים, כדי ליתן שכר למביאייהם.

אמנם כבר הקשו קמאי, אם מדובר ביונקי שדים שאינם בני שמיעה והבנה כלל, למה באמת יקבלו מביאייהם שכר אחרי שאין שום תועלת מהבאתם, עיין כלי יקר (לא, יב) שזה דומה כאילו ציוהה התורה שישאו עליהם משה עצים ואבנים לבית ה' שאין בזה שום תועלת רק לקבל שכר, אתמהה.

ובגלויני הש"ס (חגיגה שם) הביא **הגר"י ענגיל** זצ"ל מהגאון **מליסא** זצ"ל בעל **חזון דעת** (נחלת יעקב פרשה זו) שכתב בזה דבר נחמד, כי בודאי יש טעם למצוה זו אף שאינו ידוע, רק כוונת השאלה היא למה הוצרך הכתוב לצוות על הבאת הטף, הרי כיון שהן האנשים והן הנשים מחויבים לעלות לא"י להקהל, טמילא יוסרחו ליקח עמהם הטף, כי לא

מנצי המשב"ק
הרה"צ רבי **עמרם יוסף שפירא** שליט"א
השוחרר לו - וכל חסידיו שומעים לו

יש נוחלין ומנחילין

הגה"צ רבי **מנשה קליין** זצ"ל
אדמו"ר מאונגוואר ובעל משנה הלכות
גלב"ע כ"ט אלול תשע"א - תשפ"ו

להלן שיחת צדיקים שנערכה בעת ביקורו במעון קדשו של מרן רבנו זיע"א - י"ד מנחם אב תשס"ד

אדמו"ר מאונגוואר: האם כבר עלה בידכם להתיישב כראוי ?

מרן רבנו: ב"ה, אני כבר כאן שנה.

מרן רבנו: רק עתה נכנסתי לגור בדירה זו, עד עתה הייתי בכמה דירות - עראי שונים.

מרן רבנו: עדיין אין לי כאן את הספרים שלי, כי עד עתה לא היה לי לאן להביא אותם, אבל עתה הם כבר בדרך לכאן, בשבוע שעבר שלחו אותם מבבלה.

מרן רבנו: קצת קשה להסתדר ללא ספרים.

אדמו"ר מאונגוואר: הרי איתא בפוסקים (פתיח חשונה י"ד ס' רמב סע' ד') שלא יורה שום הוראה בלתי עיון תחלה בספר.

מרן רבנו: משום מורה הלכה בפני רבו.

מרן רבנו: אבל זה דוקא אם אין לו ספרים כלל, אבל אם יש לו ספרים אלא שאינו בפניו, אין איסור.

אדמו"ר מאונגוואר: ומביאים רמז וסמך לדבר שכתוב אז לא אבוש' בהביט' אל כל מצוותיך...

מרן רבנו: אתמול אמרתי דבר שחשבתי שאני אומר זאת מעצמי, אבל למעשה הראה לי אחד שדבר זה כבר כתוב להדיא, כאמור עדיין אין לי את הספרים שלי כאן...

מרן רבנו: דאיתא בגמרא (בב"ב ג:) שאל רבי חנינא בן עגיל את רבי חייה בר אבא מפני מה בדברות הראשונות לא נאמר בהם טוב ובדברות האחרונות נאמר בהם טוב, אמר לו עד שאתה שואלני למה נאמר בהם טוב, שאלני אם נאמר בהן טוב, ע"כ.

מרן רבנו: ולכאורה יפלא, לומר שלא ידע אם נאמר בו טוב, וביארתי

כשחלה ר' אליעזר נכנסו תלמידיו לבקרו, אמרו לו, רבינו למדנו אורחות חיים ונזכה בהן לחיי העולם הבא, אמר להם הוזהרו בכבוד חבריכם ומנעו בניכם מן ההגיון.

מִן רִבְנִי: וכתב רש"י (ד"ה מרחצון) לא תרגילום במקרא יותר מדאי.

אדמו"ר מאונגוואר: בצל"ח ג"כ יש דברים אלו.

מִן רִבְנִי: יש דיוק בדברי הגמרא בשבת (יג) דתניא תני דבי אליהו מעשה בתלמיד אחד ש'שנה' הרבה ו'קרא' הרבה. שקודם כתוב 'שנה' הרבה, ואח"כ כתוב 'קרא' הרבה, ולא כתוב קודם קרא ואח"כ שנה, והגאון **רבי שלמה גאנצפריד** ז"ע בעל **הקיצור שרע** מעיר את הלב לדיוק זו בספרו לחם ושמלה (הלכות נדה סי' קצח, ס"ק ד), דהיינו שקודם למדו תורה שבע"פ ואח"כ תורה שבכתב.

מִן רִבְנִי: וז"ל **החת"ס:** וכן בנינו וזרענו, אם ילמדו בתחילת גידולם פשט המקראות והחכמות החיצוניות, שהם חוץ לתורה, אזי טרם יגדלו ויגיעו לחלק הדרושים ותורה שבעל פה, שהוא העיקר - טרם יגיעו לזה, כבר בחרו בהפקידא וכפרו בה' ותורתו, כאשר עינינו רואות בדור הרע הזה, מכמה מדינות שהפכו הסדר שקבעו ראשונים ונכשלו, ואין אחד מאלו הבנים שלא יצא מהדת בעו"ה, ואין אחד מהם חפץ בתלמוד ש"ס והוראות אור"ה, ולא יצליח מהם להצליח אמיתית, עכ"ל.

כלומר שאם לומדים רק תורה שבכתב לא יגדלו כראוי.

אדמו"ר מאונגוואר: מִן **החת"ס** **סופר** זיע"א כתב שם גם לגבי לתרגם את הש"ס ללשון אחר.

מִן רִבְנִי: מִן **החת"ס** **סופר** טוען שם לגבי לתרגם הש"ס, שאם נתרגם את הש"ס לשפות אחרות, יוכל גם הגוי להסתכל שם, ומה יהיה עם מה שאמרו שהסתכלות בתורה מקדש ומטהר, ומעכב שלא יבוא למחשבה זרה.

אדמו"ר מאונגוואר: עוד סיבה, שבאמריקע הגיעו הרפורמים, והיה קרדינל (מסר) שדרש שיפסקו להגיד בדרשות דברי שנאה נגד אומות העולם, ושאלו אותו הלא דברי הגמרא כתובים בלשון הארמית, ואתה הלא אינך מבין מה כתוב, אולי בבייבל שלכם כתוב שנאה נגד אומות העולם, ביקש ממנו הרפורמי שיבא אל ביתו, וכשנכנס לשם ראה שיש לו ספריה גדולה, ושם ש"ס מתורגם, והראה להם איפה שכתוב... **מִן רִבְנִי:** לאחרונה היה כאן יהודי מטורונגו שמדבר על זה שנכנסים לרפורמים כדי לקרובם, ואני בכלל לא ידעתי מזה, אף פעם לא שמעתי דבר זה, אבל כששאלתי על זה נדהמתי לשמוע שעושים כן כיום.

אדמו"ר מאונגוואר: היום הוא עולם של קירוב.

מִן רִבְנִי: אמנם, אך צריך שיהיה בשיעור וגבול.

אדמו"ר מאונגוואר: הגיע אלי אחד לאסוף כסף בשביל קירוב רחוקים, וכשיצא קראתי לו בחזרה, ואמרתי לו רק אל תדחקו אותי.

אדמו"ר מאונגוואר: שכן איתא בגמרא (פגילה יב) רב ושמואל חד אמר מלך פיקח היה וחד אמר מלך טיפש היה מאן דאמר מלך פיקח היה שפיר עבד דקריב רחיקא ברישא דבני מאתיה כל אימת דבעי מפייס להו ומאן דאמר טיפש היה דאיבעי ליה לקרובי בני מאתיה ברישא דאי מרדו ביה הנך הווי קיימי בהדיה.

אדמו"ר מאונגוואר: ויש אומרים שחפשות הוא שחשב שיסל לקרב שניהם, אבל באמת אי אפשר לקרב שניהם, כי אם אחד יושב, ונכנס אחר ורוצים לקרב ולהשיג, צריכים לדחק את הראשון כדי לתת לשני מקום לשבת, וחד ריחוק קרובים, וכמו כן הוא הקירוב של היום, שהוא ריחוק קרובים.

מִן רִבְנִי: ובפרט מה שעושים שנכנסים למקומות רעים, ושמעתי ממורי

כי לאמיתו של דבר לא מבואר ומפורש בתורה כלל שמה שנאמר בפרשת יתרו היה כתוב בלוחות הראשונות ומה שנאמר בפרשתנו היה כתוב על הלוחות האחרונות, אלא שרבי חנינא בן עגיל הבין כן מדנפשיה, ועל כן שאל למה באלו נאמר טוב ובאלו לא נאמר טוב, אמנם על זה השיב לו רבי חייא בר אבא, עד שאתה שואלני למה נאמר בהם טוב שאלני אם נאמר בהן טוב אם לאו שאיני יודע, היינו שהוא אינו בטוח כלל שכן היה, אלא אפשר שבשני הלוחות היה כתוב כמו בפרשת יתרו, או שבשניהם היה כתוב כמו בפרשת ואתחנן, וא"כ יתכן שבשניהם נאמר טוב, ואין כאן שאלה כלל. וא' הראה לי שכן כתוב **בר"ף** על **העין יעקב**, וזה נראה לי פשט פשוט בדברי הגמרא.

מִן רִבְנִי: ובאמת שלפ"ז מיושב לי עוד דבר, שרש"י בסנהדרין (נז) ד"ה כאשר צוך) כתב וז"ל: כאשר צוך כתיב בדברות האחרונות גבי שבת וכבוד אב ואם, והיכן צוך הא ליכא למימר דמשה הוה אמר להו בערבות מואב כאשר צוך בסיני, דמשה לאו מאליו היה שונה להם משנה תורה ומוזהרים על מצותיה, אלא כמו שקבלה הוא והיה חוזר ומגיד להם, וכל מה שכתוב בדברות האחרונות היה כתוב בלוחות, וכן שמע בסיני, ע"כ.

מִן רִבְנִי: כלומר דאיתא בגמרא (שם) שמדברי הפסוק כאשר צוך נלמד שמצוות אלו שבת כיבוד אב ואם ודינין נצטוונו במרה, והקשה רש"י אולי בא לומר כאשר צוך - כלומר מה שנצטוונו במתן תורה, דהיינו בלוחות השניות ששם הוא שכתוב כאשר צוך, וע"ז מפרש שמה שהיה כתוב בראשונות היה כתוב כמו בלוחות שניות שבפרשת ואתחנן, וא"כ לכאורה קשה מדברי הגמרא בב"ק דמשמע שלא היה כתוב אותו לשון, והת' הוא שרש"י קאי כדברי רבי חייא בר אבא שאומר שאינו ראיה, אלא שייך שבב' הלוחות היה כתוב אותו העשרת הדברות.

מִן רִבְנִי: ה"ז בתחילת חלק י"ד (סי' א ס"ק א) מביא דבריו של רש"י, ודבריו של רש"י לכאורה הם היפך דברי הגמרא בב"ק, כי ברש"י מבואר להדיא שבשני הלוחות היה כתוב כמו שכתוב בעשרת הדברות של פרשת ואתחנן, ובגמרא אפשר לומר שר' חייא בר אבא אומר שייכול להיות שבשניהם היה כתוב אותו לשון.

אדמו"ר מאונגוואר: באמת הוא חידוש, כי בגמרא בשבת (סג) איתא א"ר כהנא כד הוינא בר תמני סרי שנין והוה גמירנא ליה לכוליה הש"ס ולא הוה ידענא דאין מקרא יוצא מידי פשוטו עד השתא.

מִן רִבְנִי: אכן הוא אמר דלא ידע דאין מקרא יוצא מידי פשוטו, אולם לא אמר שלא ידע הפסוק כלל.

מִן רִבְנִי: מִן **החת"ס** **סופר** זיע"א **בתורת משה** ריש פרשת בשלח מדבר מענין זה, שם מִן **החת"ס** מדבר בענין דרך הלימוד, שמלמדים את הילדים רק גמרא, ואין לומדים עמם כל התנ"ך, ומביא דברי גמרא זו, שכנראה שאז לא ידעו דאין מקרא יוצא מידי פשוטו, כי קודם למדו כל החומש ורק אח"כ למדו גמרא.

מִן רִבְנִי: אבל **השרף** ביר"ד הלכות ת"ת (סי' רטו ס"ק ו) כתב דאין נוהגים ע"ש.

מִן רִבְנִי: ושם כתב מִן **החת"ס** זיע"א, שצריכים לדעת שעיקר הלימוד הוא תורה שבע"פ, ושלא יחשבו שיש רק פשוטו של מקרא.

אדמו"ר מאונגוואר: ואני הוספתי ע"ז דאיתא בגמרא (קדושין ל) לעולם ישלש אדם שנותני שליש במקרא שליש במשנה שליש בתלמוד. משמע מדברי הגמרא שסדר הלימוד הוא ששני שלישים הוא לתורה שבע"פ

מִן רִבְנִי: מִן **החת"ס** **סופר** אומר שבגמרא (ברכות כח) שנינו ת"ד

משנה לשנה, וזהו אחרון. ומקשה הרמב"ם בפ' המשניות האם ללא דברי חז"ל לא היו יודעים שפרי עץ הדר הוא פרי האחרון, ולפ"ז לא היה לנו את פרי האחרון עד היום, ע"ז אומר הרמב"ם דבר נפלא, דהרי תנן משה קיבל תורה מסיני ומסרה ליהושע, כלומר שיהושע בן נון ימסור את קיום המצוות, וא"כ ודאי שאחרון הוא אחרון, אלא שחז"ל רצו לדעת אם יש איזה פסוק או לימוד לזה, כי אם לא, ודאי שזה הלכה למשה מסיני.

מין רבנו: בריטב"א על אחר (שם ד"ה ת"ר) אומר כן, שידעו בני ישראל שזהו אחרון.

אדמו"ר מאונגוואר: זהו החרון של זמננו, שכשרואים דבר חדש, מיד אומרים מצאתי דבר, ולא ממשיכים את מה שקבלנו, ומתרחקים מהקבלה.

מין רבנו: האמת הוא שחורבן בית מקדשנו הוא מה שגרם כל זה, כי בני ישראל גרו אלפי שנים באותו מקום, והיה מסורת לכל דבר, ואת כל זה אבדנו.

מין רבנו מוזג לחיים'

מין רבנו: לחיים, שתזכה להרביץ בתורה מתוך נחת בבריות נופא, ותהיו בריאים ושלמים.

אדמו"ר מאונגוואר: אמן.

אדמו"ר מאונגוואר: אני רוצה לתת לכם את ספרי השו"ת שהוצאתי לאור - חלק טו וחלק טז.

מין רבנו: יש"כ. כי אמרתי שאין לי ספרים...

אדמו"ר מאונגוואר: קשה עלי פרידתכם.

מין רבנו: ראיתי עובדא שהבית הלוי - הרב מברסק זי"ע נפגש כמדומני עם הגאון רבי יוסף שאול נתנזון זי"ע מגדולי המשיבים בגאליציע, ואמר לו הבית הלוי, אני יגיד לך כעת קשיא שלא יהיה לך עליה תירוץ, הקשיא הוא "קשה עלי פרידתכם"...

מין רבנו: על זה הדרך אף אני אומר - שקשה לי קשיא זו...

מין רבנו: שמעתי טפה קדשו של מין הגה"ק מסאטמאר זי"ע"א שהקשה את קושיית הראשונים, דברפרשת בהעלותך כתוב (במדבר י, לא) ויאמר אל נא תעזוב אותנו. שמשו רבינו ביקש מיתרו שישאר עם בני ישראל, ואילו בפרשת יתרו (שמות יח, כו) מפורש להדיא "וישלח משה את חותנו וילך לו אל ארצו", ולכאורה סותרין הכתובים זה עם זה. אמנם ת"ל שיתכן שאין כאן סתירה, כי מה שביקש משה רבינו "אל נא תעזוב אותנו", אין המכוון שלא יעזוב בפועל, אלא שלא יעזוב את התקשרותו עם עדת ה', ער קען אונג פארלאזען, אבער נישט אפלאזען (ויכול הוא לנסוע סעמט אבל לא לעזוב).

מין רבנו: שתהיו בריאים וחזקים.

ורבי הגה"א דסלד זצ"ל, שהוא היה אומר שהאופן של קידוש והפצת אידישקייט הוא רק אם חזקים מאוד בתוך המחנה, ואז יסלים ליכנס למקומות רעים ולקרבתם, אבל סתם ליכנס למקומות אחרים זהו דבר נדא.

אדמו"ר מאונגוואר: שמעתי מהקלויזענבורגער רב שאמר שיש שני סוגי קירוב, ומשל למה הדבר דומה לאדם אחד הטובע בים, ובא אחד העומד שם ורואה אותו טובע, קופץ לתוך המים כדי להצילו ומצויאו, אבל עומד שם גם אדם אחר שאוחז חבל ארוך ומשלשלו לטובע, ואומר לו לתפוס את החבל כדי להצילו, שניהם הלא קירבוהו, ולכאורה יגידו שהראשון שקפץ לתוך המים קירבוהו יותר, כי קפץ לתוך המים, אבל באמת זהו שקפץ לתוך המים יכול היה לטובע בעצמו, ע"כ מי שזרק את החבל הוא הצילו יותר.

אדמו"ר מאונגוואר: ולכן הקירוב האמיתי הוא לעמוד מהצד ולעשות שימשכו אחריו, ולא להיכנס אל תוכם ולטובע.

מין רבנו: לא יאומן, עד עתה לא ידעתי מזה שנכנסים לתוך הרפורמים ודורשים שם דרשות כדי לקרבם.

אדמו"ר מאונגוואר: אמרין בגמרא (סנהדרין פח:) משרבו תלמידי שמאי והלל שלא שמשו כל צרכן רבו מחלוקת בישראל. ויש שהקשו למה לא כתוב שלא למדו.

מין רבנו: גדולה שימושה יותר מלימודה.

אדמו"ר מאונגוואר: אכן כי לכל אחד יש את דרכו.

מין רבנו: הרבה אני מדבר על זה בסעודת 'שלוש סעודות', דאיתא בפרקי אבות (אבות א, ו) עשה לך רב - שצריך לעשות לעצמו רבי, אנשים חושבים שלעשות רבי הוא "חסידישע פאטענט" (פנטזי חסיד) וזה לא נכון, אלא עשה לך רב הוא משנה מפורשת, וזהו הדרך לקנות תורה - על ידי שיהיה לו רבי, כי יהודי צריך רבי.

אדמו"ר מאונגוואר: אני אומר תמיד 'עשה' לך רב, היינו תעשה את הרב 'דבי' עליך, וזהו 'עשה'.

מין רבנו: אני אמרתי שבמשנה הראשונה בפרקי אבות מתחיל משה קיבל תורה מסיני ומסרה ליהושע, ולכאורה קשה שהלא הרע"ב מפרש שפרקי אבות הינו ספר מוסר וא"כ מהו המוסר הטמונה במשנה זו, אלא יש לומר שוודאי מוסר גדול נמצא במשנה זו, שכיון שהסדר הוא שמשו קיבל תורה מסיני ומסרה ליהושע ויהושע לזקנים, וזהו המוסר, שבכל דור ודור יש אחריות למסור לדור הבא, ואסור להיפסק.

אדמו"ר מאונגוואר: איתא בגמרא (סוטה לה) ת"ר (ויקרא כג ט) פרי עץ הדר עץ שטעם נעצו ופריו שוה הוי אומר זה אחרון, והגמרא מקשה מי אומר שזהו פרי האחרון, עד שלמסקנא מסיק הגמרא שהוא פרי הדר באילן

הוצאת הגליון נתרם

מאת מנהיגי עדת ישורון הוד

ב"ק האדמו"ר מאונגוואר ארה"ק שליט"א

וב"ק האדמו"ר מאונגוואר ארה"ב שליט"א

לעילוי נשמת אביהם בעל מח"ס משנה הלבית

הרה"ק רבי מנשה זימלנר ז"ל בן הרה"ק רבי אליעזר זאב זימלנר ז"ל

לרגל יומא דהילולא קדישא - ב"ט אלול תשע"א ת.צ.ב.ה.

ישאו ברכה מאת ה' להנניח עדת צאן מרעיתם ולהאיר את בית ישראל, לאורך ימים ושנים טובות בבריות טפא ונחורא מעליא, ולא תמש טובה וברכה מהם לעולמים.

הוצאת הגליון נתרם

על ידי ידידנו הנכבד

יהודה זאב בלויינר

הוסיף לייסדו לסעודת הפצת שטעם של מין רבנו זי"ע"א

לרגל הולדת הבן למי"ט

הסדר חיים אהרן בלויינר שליט"א

מחלוקת מין רבנו זי"ע"א ובעל 'חוקי חיים'

משה זידענפעלד שליט"א

אב"י בעיד ברא פארק ברוקלין ניו יורק זצ"ל

לרגל הולדת נכדם למי"ט

זיסת דברים תעמוד להם לחברין במילוי כל שאלות

ליבם לטובה ולא תמש טובה וברכה מבית לשלמים

הוצאת הגליון נתרם

על ידי ידידנו הנכבד

הנאה רבי רפאל סאקס שליט"א

סריצ דעזענו וסריצ קק תולדות אהרן

לעילוי נשמת אמו

הרבנית מרת מלכה זי"ה

בת הרה"ק ר' יוסף הלוי ז"ל

נלב"ק ע"ב ה' אלול תשע"ג ת.צ.ב.ה.

זיסת דברים תעמוד לו לחברין במילוי כל שאלות

ליבם לטובה ולא תמש טובה וברכה מבית לשלמים

י"ל ע"י מערכת "משולחנא דמלכא"

לתרומות והנצחות, הערות והארות

טל' 13-66-13-043 | פקס 077-470-1746

